

Monika Żochowska
Zespół Szkół im. Ks. Jerzego Popiełuszki
w Juchnowcu Górnym

SCENARIUSZ LEKCJI OTWARTEJ-GODZINA WYCHOWAWCZA

KLASA: IB gimnazjum

DATA: 18 lutego 2013

GODZINA: 12.50-13.35

TEMAT: Stop cyberprzemocy!!!

Cele zajęć:

Po zajęciach uczeń:

- rozumie zjawisko cyberprzemocy,
- wie, jakie formy może przyjmować cyberprzemoc,
- wie, jakie emocje może rodzić cyberprzemoc u jej ofiar oraz jakie może nieść dla nich konsekwencje,
- wie, jakie są możliwe konsekwencje przemocy w sieci dla sprawców tego typu działań,
- wie, jak powinna zachować się ofiara cyberprzemocy i gdzie szukać pomocy,
- wie, jak powinni zachować się świadkowie cyberprzemocy,
- wie, jak zachowywać się, by zmniejszyć ryzyko bycia ofiarą cyberprzemocy.

Metody i techniki:

- burza mózgów
- prezentacja filmu
- praca w grupach
- dyskusja
- e-learning
- miniwykład

Środki i pomoce dydaktyczne:

- laptop z dostępem do internetu,
- projektor multimedialny,
- rzutnik,
- pytania dla grup,
- instrukcja pracy domowej,
- arkusz ewaluacyjny.

Bibliografia:

1. Stop cyberprzemocy. Scenariusz zajęć dla uczniów szkół gimnazjalnych (<http://dzieckowsieci.fdn.pl/scenariusz-zajec-stop-cyberprzemocy>)
2. Stop cyberprzemocy. Film edukacyjny. (<http://www.youtube.com/watch?v=NHa1nc2wYTg>)
3. Jak reagować na cyberprzemoc. Poradnik dla szkół. (<http://dzieckowsieci.fdn.pl/artykuly-i-opracowania>)
4. Platforma e-learning „Dziecko w sieci” (<http://fdn.pl/kursy/index.php?lnk=info&cat=nauczyciele>)
5. <http://www.helpline.org.pl/>
6. <http://nbws.zsmonki.pl/#stronaGlowna>
7. www.dyzurnet.pl
8. <http://www.cyberprzemoc.pl/>

Przebieg zajęć:

1. WPROWADZENIE (5 min.)

Nauczyciel informuje uczniów, że zajęcia dotyczą bezpieczeństwa związanego z używaniem Internetu i telefonów komórkowych.

Prowadzący pyta uczniów o to, do jakich celów używają Internetu oraz telefonów komórkowych. Uczniowie spontanicznie odpowiadają. Nauczyciel przyporządkowuje odpowiedzi do trzech podstawowych zastosowań Internetu: komunikacja, zdobywanie informacji, rozrywka.

Nauczyciel zwraca uwagę na fakt, że oprócz zalet korzystania z mediów elektronicznych, wiążą się z nimi również zagrożenia. Zapowiada, że przedmiotem zajęć będzie dyskusja na temat przemocy rówieśniczej w sieci, czyli przemocy przy użyciu Internetu i telefonów komórkowych.

2. ZAPOWIEDŹ PREZENTACJI FILMU.

PODZIAŁ UCZNIÓW NA 5 GRUP.

Prośba o uważne obejrzenie filmu oraz przygotowanie ustnych odpowiedzi na pytania:

Grupa 1) Jakich form cyberprzemocy doświadczyła Dominika? W jaki sposób ją skrzywdzono?

Grupa 2) Jak czuła się Dominika jako ofiara cyberprzemocy?

Grupa 3) Jak zachowywała się Dominika?

Grupa 4) Jaki „problem” miał chłopak-sprawca cyberprzemocy?

Grupa 5) Jak powinien zareagować świadek cyberprzemocy?

3. PREZENTACJA FILMU (5 min)

<http://www.youtube.com/watch?v=NHa1nc2wYTg>

[Film „Stop cyberprzemocy” przedstawia przypadek przemocy rówieśniczej z użyciem mediów elektronicznych. Dominika, po zajęciach WF, została przez kolegów nagrana w szatni telefonem komórkowym. Film trafia do Internetu. Dziewczyna staje się przedmiotem żartów ze strony kolegów i koleżanek. Przestaje przychodzić do szkoły. Nie potrafi poradzić sobie z tą sytuacją. W filmie historia przedstawiona jest z perspektywy ofiary, jednego ze sprawców (Roberta) oraz świadka wydarzenia (Michała). Film trwa 2 minuty i stanowi wstęp do dyskusji w klasie na temat cyberprzemocy.]

3. ANALIZA FILMU. PREZENTACJA ODPOWIEDZI NA PYTANIA 5 GRUP (5 min)

Przykładowe odpowiedzi grup:

Grupa 1)

Dominika została sfilmowana wbrew swojej woli.

Film został rozesłany przy użyciu telefonu komórkowego.

Ktoś zamieścił film w Internecie.

Dominika dostawała wulgarne SMS-y.

Nauczyciel wymienia inne formy cyberprzemocy:

<http://www.cyberprzemoc.pl/>

rejestrwanie niechcianych filmów lub zdjęć telefonem komórkowym,

publikowanie ośmieszających zdjęć i filmów w Internecie,

rozsyłanie ośmieszających materiałów przy użyciu telefonu (SMS, MMS),

wysyłanie wulgarnych SMS-ów,

wyzywane, straszenie, obrażanie w sieci i przez telefon komórkowy,

grożenie komuś w sieci i przez telefon komórkowy,
włamania na blog, profil lub konto pocztowe,
podszywanie się w sieci pod inną osobę i działanie na jej niekorzyść

Grupa 2)

Negatywne emocje, których zazwyczaj doznają ofiary cyberprzemocy, takie jak: **strach, poczucie osaczenia, odrzucenia i niesprawiedliwości**. Świadomość, że ktoś dysponuje ośmieszającym filmem lub zdjęciem bywa bardzo trudna do zniesienia i krzywdząca. Rozsyłanie i publikowanie kompromitujących materiałów w sieci powoduje u ofiar strach i wstyd. Wulgarnie SMS-y, wiadomości e-mail itp. potrafią bardzo krzywdzić, zwłaszcza, jeżeli są otrzymywane od osób z najbliższego otoczenia (szkoła, klasa). Ofiary przemocy rówieśniczej często nie potrafią sobie same poradzić z taką sytuacją. Wbrew pozorom, przemoc w sieci potrafi być bardziej dotkliwa niż przemoc w realnym świecie.

Grupa 3)

Unikanie szkoły, ograniczenie kontaktów ze znajomymi, ucieczka z domu, a w skrajnych przypadkach nawet **próby samobójcze**.

Grupa 4)

Nauczyciel odwołuje się ponownie do wypowiedzi sprawcy „Teraz my mamy problem...” Pyta uczniów, jakie konsekwencje grożą sprawcom cyberprzemocy.

Prowadzący w podsumowaniu zwraca uwagę na potencjalne konsekwencje:

- wezwanie do szkoły rodziców,
- obniżenie oceny zachowania,
- możliwość przeniesienia do innej szkoły,
- odpowiedzialność karna (w sytuacjach łamania prawa, np.: groźby karalne, publikowanie nielegalnych treści, zniesławienie)

Grupa 5)

Nie można pozostawać obojętnym wobec krzywdy kolegów z klasy, szkoły czy podwórka. Reakcja jest obowiązkiem, a zaniechanie działania stawia świadka po stronie sprawców!

4. LEKCJA E-LEARNINGOWA. (25 minut)

Nauczyciel prezentuje lekcję e-learningową dotyczącą historii Mimi.

[Podejrzana o prowadzenie obraźliwego bloga Mimi staje się przedmiotem agresji rówieśniczej zarówno na terenie szkoły jak i w sieci. Nie wytrzymuje presji i ucieka z domu. Dyrektor wraz z wychowawczynią starają się wyjaśnić tajemnicę bloga oraz okoliczności agresji wobec Mimi i jej zaginięcia. Uczniowie poznają różne aspekty cyberprzemocy z perspektywy ofiary, świadków oraz sprawcy, dowiadują się też jak radzić sobie w takich sytuacjach.]

W trakcie prezentacji filmu pojawiają się pytania prowadzącej lekcję e-learningową dotyczące poniższych zagadnień:

- Czy decyzja Mimi o ucieczce z domu była słuszna?
- Czy anonimowość w sieci jest realna czy pozorna?
- Jak należy się zachować, gdy stajesz się ofiarą cyberprzemocy?
- Czy osoba, która komentuje złośliwe i ośmieszające zdjęcia publikowane w internecie nie robi nic złego?
- Jak powinni zachowywać się świadkowie cyberprzemocy?

Po każdym z tych pytań uczniowie wybierają odpowiedzi spośród podanych opcji. O wyborze odpowiedzi może zdecydować klasa w demokratycznym głosowaniu przez podniesienie ręki. Uczniowie mogą uzasadniać swoje stanowisko. Zaznaczamy odpowiedź wybraną przez

większość klasy.

5. ARKUSZ EWALUACYJNY. (5 minut)

Uczniowie wypełniają arkusze ewaluacyjne zamieszczone z drugiej strony pytań dla grup.

ANKIETA

Odpowiedz na pytania, stawiając krzyżyk w kratce.

1. Jak Ci się podobały zajęcia?

nudne takie sobie fajne

2. Czy dowiedziałas/-eś się czegoś nowego?

nie trudno powiedzieć tak

3. Czy wykorzystasz to, czego się nauczyła/-eś?

nie trudno powiedzieć tak

6. PRACA DOMOWA .

Uczniowie wychodząc z klasy oddają arkusze ewaluacyjne oraz dostają od nauczyciela instrukcje pracy domowej.

INSTRUKCJA PRACY DOMOWEJ

Aby dowiedzieć się, co zrobić, aby nie stać się ofiarą cyberprzemocy, zarejestruj się na stronie <http://fdn.pl/kursy/index.php?lnk=reg&mod=new>
kod aktywacyjny: FIKILV

Po udanej rejestracji zaloguj się, aby móc ukończyć kurs „Lekcja bezpieczeństwa”.
[Podczas „Lekcji bezpieczeństwa” uczniowie jednego z gimnazjów przytaczają krótkie historie dotyczące prywatności w sieci, w których sami brali udział albo, o których słyszeli. Poruszają między innymi tematy publikowania zdjęć i filmów, włamań na konta i profile, ustawień prywatności w portalach społecznościowych, znajomości online etc. Każde zagadnienie podsumowywane jest przez konsultantkę Helpline.org.pl. Na tej podstawie uczestnicy kursu wypracowują katalog zasad bezpieczeństwa. Czas trwania kursu: około 22 minut.]

Na podstawie informacji podanych w kursie wykonaj plakat pod hasłem:
BEZPIECZNY INTERNET.

(format minimum A4, technika dowolna, czas oddania plakatu: 4 marca 2013)

Najciekawsze prace zostaną nagrodzone punktami z zachowania oraz zawieszono na klasowej gazecie :-)

PYTANIA DLA GRUP

Grupa 1) Jakich form cyberprzemocy doświadczyła Dominika? (w jaki sposób ją skrzywdzono?)

Grupa 2) Jak czuła się Dominika jako ofiara cyberprzemocy?

Grupa 3) Jak zachowywała się Dominika?

Grupa 4) Jaki „problem” miał chłopak-sprawca cyberprzemocy?

Grupa 5) Jak powinien zareagować świadek cyberprzemocy?

PYTANIA DLA GRUP

Grupa 1) Jakich form cyberprzemocy doświadczyła Dominika? (w jaki sposób ją skrzywdzono?)

Grupa 2) Jak czuła się Dominika jako ofiara cyberprzemocy?

Grupa 3) Jak zachowywała się Dominika?

Grupa 4) Jaki „problem” miał chłopak-sprawca cyberprzemocy?

Grupa 5) Jak powinien zareagować świadek cyberprzemocy?

PYTANIA DLA GRUP

Grupa 1) Jakich form cyberprzemocy doświadczyła Dominika? (w jaki sposób ją skrzywdzono?)

Grupa 2) Jak czuła się Dominika jako ofiara cyberprzemocy?

Grupa 3) Jak zachowywała się Dominika?

Grupa 4) Jaki „problem” miał chłopak-sprawca cyberprzemocy?

Grupa 5) Jak powinien zareagować świadek cyberprzemocy?

ANKIETA

Odpowiedz na pytania, stawiając krzyżyk w kratce.

1. Jak Ci się podobały zajęcia?

nudne takie sobie fajne

2. Czy dowiedziałas/-eś się czegoś nowego?

nie trudno powiedzieć tak

3. Czy wykorzystasz to, czego się nauczyłaś/-eś?

nie trudno powiedzieć tak

Lekcja podobała mi się, bo

Lekcja nie podobała mi się, bo

ANKIETA

Odpowiedz na pytania, stawiając krzyżyk w kratce.

1. Jak Ci się podobały zajęcia?

nudne takie sobie fajne

2. Czy dowiedziałas/-eś się czegoś nowego?

nie trudno powiedzieć tak

3. Czy wykorzystasz to, czego się nauczyłaś/-eś?

nie trudno powiedzieć tak

Lekcja podobała mi się, bo

Lekcja nie podobała mi się, bo

ANKIETA

Odpowiedz na pytania, stawiając krzyżyk w kratce.

1. Jak Ci się podobały zajęcia?

nudne takie sobie fajne

2. Czy dowiedziałas/-eś się czegoś nowego?

nie trudno powiedzieć tak

3. Czy wykorzystasz to, czego się nauczyłaś/-eś?

nie trudno powiedzieć tak

Lekcja podobała mi się, bo

Lekcja nie podobała mi się, bo

INSTRUKCJA PRACY DOMOWEJ

Aby dowiedzieć się, co zrobić, aby nie stać się ofiarą cyberprzemocy, zarejestruj się na stronie <http://fdn.pl/kursy/index.php?lnk=reg&mod=new> kod aktywacyjny: FIKILV

Po udanej rejestracji zaloguj się, aby móc ukończyć kurs „Lekcja bezpieczeństwa”. [Podczas „Lekcji bezpieczeństwa” uczniowie jednego z gimnazjów przytaczają krótkie historie dotyczące prywatności w sieci, w których sami brali udział albo, o których słyszeli. Poruszają między innymi tematy publikowania zdjęć i filmów, włamań na konta i profile, ustawień prywatności w portalach społecznościowych, znajomości online etc. Każde zagadnienie podsumowywane jest przez konsultantkę Helpline.org.pl. Na tej podstawie uczestnicy kursu wypracowują katalog zasad bezpieczeństwa. Czas trwania kursu około 22 minut.]

Na podstawie informacji podanych w kursie wykonaj plakat pod hasłem:
BEZPIECZNY INTERNET.

(format minimum A4, technika dowolna, czas oddania plakatu: 4 marca 2013)

Najciekawsze prace zostaną nagrodzone punktami z zachowania oraz zawieszona na klasowej gazetce :-)

PRZYDATNE STRONY INTERNETOWE:

<http://www.helpline.org.pl/>

<http://fdn.pl/kursy/index.php?>

<http://nbws.zsmonki.pl/#stronaGlowna>

www.dyzurnet.pl

<http://www.cyberprzemoc.pl/>